

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 34 (908)

Четвер, 7 листопада 1957 р.

Ціна 20 коп.

ХАЙ ЖИВУТЬ
40-і РОКОВИНИ
ВЕЛИКОЇ ЖОВТНЕВОЇ
СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
РЕВОЛЮЦІЇ

З СВЯТОМ, ДОРОГІ ТОВАРИШІ!

ОКТАБРЮ

Хлебом-солью мы тебя встречаем
В праздничном году сороковым,
Все напевы, речи все сливаем
В общий хор — хвалы немолчный
гром.
Твой полет крылатый прославляем
Пурпурным пылающим огнем.

Ты прошел дорогой небывалой,
Дали были грозны и темны,
И врагов ты повстречал немало
В шуме стройки, на полях войны, —
Но звезда победы расцветала,
Где стояли Ленина сыны.

Да, таких сверкающих восходов
На земле не видано досель!
Ты глубоких не страшишься
бродов,
Путь твой ясен, лучезарна цель:
Ты — бессмертье, ты — весна
народов,
Счастья и свободы колыбель.

Разны цветом горы и долины,
Реки все по-разному текут,
Но в своих стремленьях мы едины,
Все сады, как сад один, цветут...
Так прими ж от сына Украины,
Как поклон земной, мой честный
труд!

Максим РЫЛЬСКИЙ.
«Правда», 20 октября 1957 г.

ЕСТАФЕТА В НАДІЙНИХ РУКАХ

Ось і прийшов цей радісний день — день 40-ї річниці Великої жовтневої революції. Сяють прапори і гримлять оркестри. І люди від усієї душі радіють щастю, що завойовано ними в славному 1917 році.

Сьогодні ми, старі комуністи, з гордістю і ніжністю думаємо про тих юнаків і дівчат з орлиного племені ленінців, які, ні хвилини не вагаючись, поїхали на схід освоювати цілину і будувати нові заводи, міста, ГЕС, тих, хто, відгукнувшись на заклик партії, рушив у Донбас будувати шахти, прийшов на ферму, щоб дати країні більше м'яса, молока, масла, яєць, вівни, — і в серці не залишається ніякого сумніву: естафету великих революційних справ надійно тримають міцні руки.

Але не тільки у далеких степах Казахстану, не тільки у Донецькому краї — герої. Трохи перефразуючи відомі слова Горького, нам хочеться нагадати: в житті всюди є місце подвигам. 37 років тому, виступаючи на III з'їзді Комуністичного Союзу Молоді, В. І. Ленін говорив, що треба всю справу виховання і навчання молоді поставити так, щоб вона

щодня, щогодини робила нехай невелику, але зриму справу на благо народу, навчалася комунізму.

Ти відмінно вчишся, радуєш своїми успіхами товаришів і викладачів? Честь і слава тобі, студент, що готується стати чудовим спеціалістом!

Ти вийшов на неділю, щоб посадити своїми руками деревце на вулиці рідного міста? Ми пишаємося тобою, прикрашувач землі, юнак, що думає про інших!

Ти схилився над пробірками або розрахунками, виконуючи відповідальне замовлення підприємства? Пам'ятай: це — твій скромний, але важливий внесок у справу зміцнення зв'язків між наукою і виробництвом, у справу розвитку нашої економіки.

Ми живемо в такий час і в такій країні, коли простір для великих справ як ніколи широкий. Нехай кожний твій ранок, юначе і дівчино, починається з питання: що корисного я зроблю сьогодні для свого народу, який відкрив мені шлях у світле майбутнє? І коли це стане законом твого життя, ми побачимо тебе і на будівництві університету, де ти допомагаєш мулярам, і в цеху заводу, де ти виступаєш з лекцією, і на

комсомольських зборах, де ти сміливо критикуєш недбайливого, пропонуєш свою допомогу товаришу.

Багато ще славних справ попереду — ми вже будемо комунізм!

Хорошу пісню співали ми у дні нашої бойової молодості. Давайте разом з вами згадаємо її слова сьогодні, у день свята, радісного за яке не знало людство:

Мы — кузнецы, и дух наш
молод,
Кует мы счастья ключи.
Вздыхайся выше, наш тяжкий
молот,
В стальную грудь сильней
стуки.
Стучи,
Стучи!

Будьмо ковалями свого щастя — щастя всього людства.

БЛУДОВ Я. С., член КПРС з 1917 р., ВОСКРЕСЕНСКИЙ О. О., член КПРС з 1919 р.; КУРИЛЬОВА - ДОМБРОВСЬКА Р. Ю., член КПРС з 1919 р.; МА-НУИЛЕНКО-КРИМСЬКА К. М., член КПРС з 1917 р.; ПАРИЦЬКИЙ Н. А., член КПРС з 1918 р.; РИБОЯД С. Б., член КПРС з 1919 р.; СКРИПЧЕНКО Л. Ф., член КПРС з 1920 р.; ШАПІРО Д. С., член КПРС з 1920 р.; ШЛОСБЕРГ К. В., член КПРС з 1920 р.; ШТАНГЕЙ П. А., член КПРС з 1919 р.

Цифри і факти

14441 спеціаліста підготував Харківський університет за 40 років Радянської влади, майже стільки, скільки за 112 дореволюційних років.

835 наукових звань кандидатів наук, 36 звань докторів наук присуджено за роки Радянської влади Вченою радою нашого університету.

408 наукових працівників закінчили аспірантуру. Багато з них, одержавши звання кандидатів наук, працює зараз у Чернівцях, Запоріжжі, Жданові, Полтаві, Києві, Ужгороді та інших містах нашої країни.

92 томи Наукових записок кафедр і факультетів і близько 80 монографій підготували університетські науковці до ювілейного свята.

4000 наукових статей опубліковано за цей час нашими вченими.

БІЛЬШЕ 300 науково-дослідних робіт щорічно виконується у ХДУ. Багато з них мають не лише науково-теоретичне, але й практичне значення.

ВЕЛИКЕ значення мають для боротьби з захворюванням сільськогосподарських рослин праці біологів.

3 НАЧНІ роботи ведуться в університеті за планом Міжнародного Геофізичного Року.

Напередодні свята наш кореспондент звернувся до деяких вчених університету з проханням розповісти про 40-річний шлях їх факультету або кафедри, про праці, якими вони зустрічають свято, про плани на майбутнє. Сьогодні ми вмішуємо їх розповіді.

До Великої Жовтневої соціалістичної революції астрономічна обсерваторія Харківського університету являла собою маленьку наукову установу, погано забезпечену інструментами та астрономічними кадрами.

Нині, завдяки постійним турботам партії і уряду, наша обсерваторія перетворилася на астрономічний науково-дослідний інститут, забезпечений першокласними інструментами.

В роки Радянської влади робота по вивченню фізичних особливостей Місяця і планет набула великого розмаху. Планетна комісія Астрономічної Академії наук СРСР обрала своїм центром саме Харківську астрономічну обсерваторію. З 1932 року тут розпочалося систематичне фотографування Місяця, Венери, Марса, Юпітера, Сатурна. Це дало нові дані про фізичні умови на планетах.

ОБСЕРВАТОРІЯ—ІНСТИТУТ

До числа наукових праць, створених при нашій обсерваторії, відноситься «Огляд вітчизняних робіт з теорії визначення орбіт планет та комет», де показано, який великий внесок зробили вчені нашої Батьківщини, що дали у цій галузі світової науки за 33 роки 77 робіт.

Зараз астрономічна обсерваторія Харківського державного університету виконує важливі роботи за завданням планетної та міжпланетної комісії Академії наук СРСР і бере активну участь у роботах, пов'язаних з Міжнародним Геофізичним Роком в справі дослідження Сонця та точного часу.

Ведуться у нас також успішні візуальні спостереження штучного супутника Землі та ракети-носія.

Акад. М. БАРАБАШОВ, директор астрономічної обсерваторії, депутат Верховної Ради СРСР.

Світло Жовтня

НАША ПОДЯКА

Ви просите розповісти про зміни, які відбулися за останні роки у моєму рідному місті Кольно. Просто не знаю, з чого почати. Чи з нового санаторію для трудящих, чи з недавно побудованого промислового технікуму або з нового дитячого садка...

Нещодавно у нашому місті була організована виставка досягнень за 13 років існування демократичної Польщі. Розмах будівництва надзвичайний, різко підвищився і культурний рівень народу. В Кольно відкрито два нових кінотеатри, щорічно проводяться виставки книг тощо. Молодь Польщі добре знає, що гарантованим правом на навчання вона зобов'язана великій перемозі радянського народу у жовтні 1917 року, братній допомозі Радянського Союзу.

Слава Жовтню, щира подяка нашим радянським братам!

ЄЖІ СТАСЮК, студент IV курсу хімічного факультету.

ДО СВІТЛОЇ МЕТИ

Великий Жовтень відкриває різним народам і націям шлях до дружнього братерського життя.

У старій Румунії Гоґенциалерні більше 70% населення було неписьменним. Темнота і злидин панували і в місті Клауж. Тут жили не тільки румуни, а й угорці. І між ними систематично підбурювана урядом тодішньої жорстока боротьба.

Після перемоги народної влади угорський народ, що мешкав на території Румунії, одержав автономію. І місто наше стало одним з культурних центрів країни, де в 2-х університетах (румунському та угорському), у 7-ми школах навчаються румуни та угорці. І між ними систематично підбурювана урядом тодішньої жорстока боротьба.

Разом румуни і угорці будують і прикрашають своє місто. Одна влада у них — народна. Одна мета — народне щастя. Навчав їх цьому чудовий приклад і багатий досвід великого радянського народу.

Ось чому у дні святкування усім прогресивним людям 40-річчя Жовтня ми приносимо Радянському Союзу, нашому другу і брату, велику подяку. Нехай міцніє наша дружба!

БАЛЛА ДЕНЕШ, студент V курсу фізмату.

ПРАЦІВНИКИ РАДЯНСЬКОЇ НАУКИ І ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ! ПІДВИЩУЙТЕ РОЛЬ НАУКИ В ТЕХНІЧНОМУ ПРОГРЕСІ, ПОЛІПШУЙТЕ ПІДГОТОВКУ СПЕЦІАЛІСТІВ! ХАЙ ЖИВЕ ПЕРЕДОВА РАДЯНСЬКА НАУКА!

Учасник громадянської війни, член Комуністичної партії з 1919 року, доцент О. О. Воскресенський підготував до друку монографію «Революційна боротьба робітників ХПЗ проти самодержавства і капіталізму (1895—1917 рр.)».

РІК ЮВІЛЕЙНИЙ

«Гідно зустріти 40-у річницю Жовтня», — ці слова лунали на комсомольських і партійних зборах, на засіданнях кафедр. Гідно зустріти 40-у річницю Жовтня — ось на що була спрямована уся наша діяльність у ювілейний рік.

Радіофізичний факультет — наймолодший. І — як належить молодості — він живе бурхливим, цікавим науковим, студентським, учбовим життям. На різних підприємствах країни розпочали цього року роботу перші наші випускники. В аудиторіях, у лабораторіях, обладнаних новим устаткуванням, напружено працюють оволодіваючи знаннями, їх молоді товариші.

Істотно поліпшилась за ювілейний рік і наукова робота на факультеті. Успішно пройшла наукова конференція з питань сучасної радіоелектроніки, з друку виходять 2 томи «Наукових записок». З 12 доповідями виступили викладачі факультету на Всесоюзних наукових конференціях.

Результати деяких наукових робіт — діючі прилади, які будуть експоновані на республіканській промисловій виставці та на міжнародній виставці у Брюсселі.

Цього року силами студентів збудована аматорська радіостанція, значно покращалась робота факультетського наукового студентського товариства.

Важко перелічити у маленькій замітці все те, з чим прийняв до світлого свята Радянської влади наш факультет.

О. ТЕРЕЩЕНКО, декан радіофізичного ф-ту.

Зроблено багато

Після смерті проф. Нагорного колектив його лабораторій продовжував роботу по створенню теорії, яка б могла привести до глибокого свідомого розуму шляхів продовження життя. За короткий строк був нагромаджений великий біохімічний матеріал.

У лабораторіях кафедр фізіології і біохімії глибоко вивчаються різні проблеми вікової фізіології, створюються наукові праці, як наприклад, праця проф. І. М. Буланкіна «Фізична та колідайна біомія», праця В. І. Махнінько «Про життя Павлова про другу сигнальну систему людини».

Значення нових досліджень в тому, що вдалося відкрити деякі важливі біохімічні процеси в організмі, які дозволяють ставити питання про експериментальне продовження життя. Подальшим етапом повинно бути виявлення певних речовин або нервових впливів, які в особливих умовах так впливають на організм, що підвищують його життєздатність. Саме ця проблема і стоїть зараз перед університетськими біологами. Вирішити її зможемо раніше і йти далі — наша мрія.

В. НІКІТИН, член-кореспондент АН УРСР, завідувач кафедрою фізіології.

ВИВЧАЄМО ІСТОРІЮ СЛАВНИХ РОКІВ

Про історичний факультет, про роботу його колективу можна розповісти багато. Але сьогодні, в день нашого свята, хочеться зупинитися на тому, як науковці факультету у своїх працях розробляють історію Великої Жовтневої соціалістичної революції та утворення УРСР, історію громадянської війни та соціалістичного будівництва на Україні.

І ось декілька прикладів. Під редакцією завідувача кафедрою історії СРСР доц. Корольовського видано 2 великих томи документів і матеріалів про підготовку і проведення Великої Жовтневої революції на Україні. Доцент В. І. Астахов разом з доцентом кафедри історії КПРС Ю. Ю. Кондуровим надрукували книги «Харків і Харківська губернія в революції 1905—1907 рр.», «Харків у Великій Жовтневій соціалістичній революції».

Надруковано ряд статей, брошур про Перший з'їзд Рад та про боротьбу за встановлення Радянської влади на Україні. Останнім часом доцент І. К. Рибалка видав книгу про розгром контрреволюційної директорії на Україні. Друкується книга М. К. Колісника про боротьбу за відновлення Радянської влади на Україні у 1919 році та ряд моїх статей з історії комбів і комземамів на Україні в період громадянської війни. Писанням соціалістичного будівництва присвячені роботи В. М. Довгопола, В. Г. Лисенко, О. О. Кучера. Підготовлено великий збірник (18 статей), присвячений 40-річчю Жовтня та впливу його

на революційний рух на Сході та Заході.

Значну увагу колектив факультету приділяв у своїх працях історичним корінням братерського дружби російського і українського народів.

А. СЛЮСАРСЬКИЙ, декан історичного факультету.

НАСЛІДУЮЧИ СЛАВНІ ТРАДИЦІЇ

Багато років тому у Харківському університеті вперше в Росії організовано викладання фізичної хімії як самостійного предмета, створено фізико-хімічне відділення. Засновником його, автором курсу був видатний вчений М. М. Бекетов.

З того часу змінився і віріс хімічний факультет, що випустив сотні чудово підготовлених спеціалістів, розсіяних кафедрами і лабораторіями. Але й понині живі славі бекетовські традиції. І не тільки в гарній любові і відданості своїй науці, не тільки у бажанні всіляко сприяти її розвитку, але й у самому прямому розумінні співробітництва кафедри фізичної та інституту хімії розвивається та продовжують бекетовські теми. Проводяться широкі дослідження в галузі теорії розчинів, причому особлива увага надається невідомим розчинам, бо саме вони знайшли широке застосування у різних галузях сучасної хімічної промисловості.

У радянському Харківському університеті організовані нові кафедри якісного і кількісного аналізу, перше на Україні самостійна кафедра колоїдної хімії, кафедра загальної хімії, співробітництво якої ведуть дослідницьку роботу в галузі обмінної адсорбції, що вже привело до запровадження у виробництво ефективного методу очищення води для парових котлів.

Серйозні дослідження, результати більшості частини яких уже запроваджені в практику, ведуться університетськими організаціями.

Продовжуючи славі традиції видатних учених Харківського університету, щодня

У щільному зв'язку з життям

Характерною рисою радянської науки є її тісний зв'язок з життям. Сьогодні це стало звичайним: вчений приходить на завод, щоб допомогти робітнику розв'язати складне технічне завдання, а робітник з високої кафедри читає вузькій аудиторії лекцію про свої методи праці, збагачуючи науку. Щільно зв'язані з життям і вчені нашого університету.

Коли був створений Харківський економічний район, географи зараз же розпочали роботу по вивченню його економічних і природних ресурсів. Чи варто говорити про важливість цієї роботи, про її значимість.

Була організована комплексна експедиція, що складалася з 3-х загонів: кліматологічного (керівник — доцент Дубінський), геоморфологічного (керівник — доцент Нікітін), економіко-географічного (керівник — доцент Трипільський). Кліматологічний загін вивчає цього року Харківську область. Останні — весь економічний район.

Завершена робота планується на кінець 1958 року, коли на основі зібраного матеріалу буде написана «Економіко-географічна характеристика Харківського економічного району». Але вже цього року складається Атлас Харківської області з фізичними та економічними картами. Нехай це буде скромним подарунком вчених нашого факультету країні в її 40-у річницю.

Ю. МАНДРИКІН, ст. викладач географічного факультету.

Світло Жовтня

МИ—РАЗОМ

Товариш Мао Цзе-дун сказав, що ми завжди вважали і вважаємо свою справу продовженням Жовтня. Так, життя сьогоденного Китаю, боротьба сьогоденного Китаю — це продовження Жовтня. Ось чому так радісно урочисто зустрічає велике свято багатомільйонний китайський народ.

Дружню руку простягає нам Великий Радянський Союз, коли ми почали соціалістичну перебудову господарства Китаю.

І це хочеться сказати мені, висловлюючи почуття не тільки моїх співвітчизників, але й представників інших народів, що вчаться в Радянському Союзі, у ХДУ: дуже ми вдячні Вам, шановні наші викладачі, за вашу кропітку працю з нами, дуже вдячні вам, товариші радянські студенти, за те, що привітно прийняли нас до дружньої своєї сім'ї. Велике спасибі Радянському уряду, що дав нам можливість одержати вищу освіту в одному з найстаріших вузів країни.

Своїм відмінним навчанням, сумлінною працею, невтомною боротьбою за мир відповідаємо ми вам.

ЮІІ ЛУ, студент II курсу фізмату.

ДРУЖБА НАВІКИ

Дружба з Радянським Союзом так само необхідна болгарському народові, як сонце і повітря для кожної живої істоти, — запевняє своєму народові великий комуніст, велика людина Георгій Димитров. «На високій Шпіці величчю піднімається пам'ятник російським і болгарським ополченцям, що загинули в боях проти Туреччини, — символ кровної дружби і братерства між російським і болгарським народами.

А в Софії, в нашій чудовій столиці стоїть пам'ятник воїнам Радянської Армії, що загинули, визволяючи Болгарію від фашистського іа. Щорічно у день свята Жовтня болгарські трудящі приносять до його підніжжя живі квіти.

Росія зобов'язана Болгарія визволенням від гніту Туреччини, Радянському Союзу зобов'язаний болгарському народу визволенням від фашизму. І сьогодні, разом з радянським робітником, стоїть на трудній святковій вахті болгарський робітник, успіхами у навчанні зустрічає свято болгарський студент.

Нехай вічно сяють над світом зорі Жовтня, нехай вічно буде наша дружба і мир на землі.

Приміть, друзі, надрядці побажання від болгарської молоді.

С. КОСТОВ, студент II курсу фізмату.

КУЗНЯ НАЦІОНАЛЬНИХ КАДРІВ

РАДІСНО зустрічає 40-річчя Жовтня український народ. Революція принесла йому свободу і незалежність, до невпинності його землі, покращила добробут, забезпечила могутній розвиток його духовного життя, його культури.

Харківський університет в умовах радянської влади став кумиром вогнищем української соціалістичної науки і культури. Його філологічний — один з найстаріших в університеті — факультет, в повоєнний період виховав сотні і сотні спеціалістів, які віддають свої знання, свій досвід, свій талант рідному народові.

Немає на Україні такої області, району, де б не працювали вчителями мови і літератури на-

ші вихованці, чимало їх трудяться у редакціях газет і журналів, на кафедрах вищих учбових закладів, до невпинності успішним Жінської і Ловської, Андрієвської, Ціпківської, Чепіжної і багатьох інших чудових учителів — колишніх наших вихованців.

Всі ми горді з тієї провідної ролі, що її з гідністю відіграють в українській філологічній науці професори старшого покоління, нині академіки О. І. Білецький, та Л. А. Булаховський, що підтримують з факультетом і тепер найтісніші зв'язки. Не забуває свій факультет і науковий співробітник Інституту української літератури ім. Шевченка Л. М. Ноліченко.

В українській літературі успіш-

но працює значний загін письменників, що вчилися на нашому факультеті. Прозаїки Ю. Шовкопляс, О. Гончар, В. Кучер, В. Добровольський, поети І. Муратов, П. Дорошко, І. Вирган, Ю. Герасименко, критики С. Крижанівський, А. Трипільський. Можна відзначити успіхи і наших недавніх вихованців. З'явилися перші книги Манжарів, Родичева, Холодкова, Бекетова; привертають до себе увагу виступи в критичній Ю. Барабаша та І. Світличного.

Невтомно поліпшувати роботу, бути на рівні завдань, що їх ставить партія і народ — з такими думками вступають в 41 річницю Жовтня професори, доценти, весь викладацький колектив філологів.

Доцент П. ВЕРБИЦЬКИЙ.

Тільки в країні Рад

Чи питаєте мене про молодих математиків нашого факультету? Якщо ви маєте на увазі професорів О. В. Погорелова і В. О. Марченка, то вони справді порівняно молоді віком (перший народився у 1919 році, другий — у 1922), але вони зовсім немолоді в науці. Справа, звичайно, не в тому, що кожний з них має солідний стаж наукової роботи, а в тому, що їх наукові здобутки дуже значні.

О. В. Погорелов є тепер одним з провідних геометрів Радянського Союзу — його праці з теорії опуклих поверхонь міцно увійшли у скарб-

ницю світової науки. В. О. Марченко має великі заслуги в конструктивній теорії функцій і особливо в найактуальніших питаннях теорії диференціальних рівнянь. Остання з відомих мені праць В. О. Марченка, присвячена оберненим задачам теорії розв'язання, справила велике враження на всіх учасників виступу на сесії Академії Наук і безперечно привернула до себе увагу багатьох математиків і фізиків світу.

Вас цікавить чим можна пояснити успіхи про-

ф. К. САВИЧ-ЗАБЛОЦЬКИЙ, завідувач кафедрою мінералогії і кристалографії.

Рік народження

Кажуть: людина народилася під щасливою зіркою. Про кожного з громадян нашої країни можна сказати: він народився під щасливою зіркою — червоною зіркою Радянської влади.

Сьогодні ми розповідаємо про долю п'ятих чоловік, що народилися в ювілейні роки соціалістичної держави.

Коли маленькому Георгію Соболеву було всього 5 днів, навряд чи він розумів, що у світі відбулася надзвичайна подія — Жовтнева революція, що він буде жити, навчатися, працювати у вільній, першій в світі соціалістичній державі.

Ідуть роки, все ширшим стає розмах соціалістичного будівництва, зростає покоління Георгія, ровесників Жовтня. Виховане в душі боротьби за побудову соціалізму, воно мріє про подвиги, про великі справи на благо народу.

Йти по шляху батька — відомо го вченого геолога, вирішує Г. Соболев після закінчення школи. Проходить 5 років, і, закінчивши з відзнакою геологічний факультет, майбутній науковець вступає до аспірантури.

Але — 1941 рік. Ровесник своєї країни, аспірант 1-го року навчання, комсомолец Соболев стає на захист свого народу. Тисячі гірких кілометрів пройшов він, карти Харківського економічного відступаючи, по рідній землі. А

потім — шлях на Берлін. Така путь комуніста Соболева, що разом з країною складав важкий екзаме́н стійкості і мужності.

А потім — знов аспірантура, захист кандидатаської дисертації, звання кандидата. Зараз Г. Д. Соболев читає на факультеті історичну геологію, виконує певну частину роботи по підготовці гірських кілометрів пройшов він, карти Харківського економічного відступаючи, по рідній землі. А

1917

1927

Слухаємо біографію Валентина Мілька, сина заводського майстра і домогосподарки. В тому, що розповідає про нього його жінка, така ж скромна, як і він сам, нема нічого надзвичайного. Народився В. Мілько на початку другого десятиріччя існування Радянської влади у маленькому місті Кременчугі. До початку війни встиг закінчити лише 7 класів.

У 1945 році він — у лавах Радянської Армії. Але повоювати

довелось уже небагато. Після демобілізації Валентина Мілька потягло до знань. Працює в лабораторії, вчиться у вечірній школі. А потім — радіофізичний факультет нашого університету.

Як і багатьом його однокласникам, Радянська влада дала Валентину все: впевненість у завтрашньому дні, працю і освіту. Він виріс комсомольцем, в армії став комуністом. Труднощі життя не лякають таких людей. Їх не завжди помітно у людському потоці, тому що вони самі про себе не заявляють, але їх праця — рішуча гарантія здійснення кращих ідеалів людства.

робрих на фронті батько-робітник, загинула й мати. 10-річна дівчинка залишилася зовсім сама. І піклування про неї бере на себе колектив заводу «Серп і молот». Ласкою і увагою оточили дитину прості радянські люди. Комуністи і безпартійні, вони не забували піклуватися і про нове платтячко, і про шкільні справи. А коли з золотою медаллю Валя закінчила школу, її успіхам радів завод.

Перед нею, вихованкою заводу, вихованкою своєї Великої Батьківщини, широкий шлях у майбутнє. Хай пройде вона його до-

Тверда зморшка губ, суворі сірі очі. Староста III-ї підгрупи III курсу хімічного факультету несприменно ставиться до ледарів, прогульників. Сама дуже сумлінна у навчанні і громадській роботі, вона того ж вимагає і від товаришів.

Життя не дуже пестило Валю

Передсвятковий студентський репортаж НАДЗВИЧАЙНА ПОДОРОЖ

Ох і непосидючі ж люди — наші кореспонденти! Цього разу для ведення передсвяткового репортажу двоє з них вирішили влаштуватися на... Супутнику, геніальному втворю радянських трудівників, творців могутності і сили нашої Батьківщини.

У книгосховищі ЦНБ перед відправкою їм показали книгу «Аероплан, або птахоподібна (авіаційна) літальна машина» із скромним дарчим написом: «Харківському університетові від К. Цюлковського з Калуги. 1895 р. Лютий». Цю працю кореспонденти вирішили пред'явити Супутникові як перепустку.

Ух! Нарешті вдалося пристроїтись. Летять із швидкістю 8 кілометрів на секунду і передають повідомлення редакції.

— Бачимо нашу країну, святкову, незабутню, могутню, техніку і волею людей, що будують комунізм. Бачимо і наших випускників! Ось у далекодослідному місці, тобто в тайзі, подорожує двоє — геолог Леонід Спіця і його колега, учасник Південно-Якутської комплексної експедиції, Віталій Чукурна. Дивимось на Радянську Середню Азію — і там наші геологи: Віктор Васильєв і Людмила Шпильова. Привіт від факультету від усіх нас вам, випускникам року 40-ліття!

Зосереджуємо увагу на радянських школах. Бачимо світлі класи, чуємо діловий шум. — Питання е. Ліс рук виростає за партами. Учня хочеться взяти подробиці про подорож у Космос. Питання: А чи скоро відправиться на Місяць міжпланетний експрес? Чи беруть туди дорослих людей? Молодше 16 років? Ми не знаємо, як відповіли на ці питання викладачі історії Олена Камінська і Поліна Копейко, географ Валентина Вишняцька і філолог Лідія Зубенко, педагоги поки що з 2-х місячним стажем, але ми впевнені, що учні тих шкіл, де працюють вихованці ХДУ, стануть дослідниками і свідомими будівниками нового суспільства.

Так, вихованці ХДУ з честю несуть по країні звання випускника нашого вузу...

— Алло, редакція! Дозвольте сказати кілька слів про університет!

— Дозволяємо, доповідайте!

— Перш за все повідомляємо, що університетські поети і прозаїки перебувають зараз у небесах, ді

поруч із Супутником. Але дорікаючи їм за це ми не збираємось — задумливими очима стежать вони за польотом Супутника, і хто знає, яким буде результат їхнього вторгнення в Космос. А коли з'являться нові вірші, оповідання, поеми, можливо, романи, тоді й будемо судити про користь їхнього перебування в захмарних висотах.

На ультракортких хвилях чути переривчастий писк морзянки: «Увага! Говорить радіостанція Харківського університету», — долетіло до нас. Ми згадали, що ще у квітні місяці руками студентів радіофізиків було збудовано радіостанцію, на позивні якої відгукнувшись друзі з 58 пунктів нашої країни і земної кулі. Почули нашу станцію і відповіли нам і з селища Мирний.

— Редакція, нам видно, як група студентів і студенток ув'язує рюкзаки: певно кудись збирались. А! Туристи університету зустрічають свято 40-річчя в рідних туристському серцю умовах — у поході. Власними очима побачать вони землю святкової Харківщини, стануть 7-го листопада великим приналом, і хай палатки туристів нагадають їм про палатки та курені будівників Комсомольська-на-Амурі і Магнітки, про славновісні роки юності наших батьків.

В комітеті комсомолу ХДУ пакує святкове пожвавлення. Чи все готово до свята? Чи всі комсомольці на своїх місцях? Дружна і згуртована комсомольська сім'я, що нараховує в своїх лавах сотні відмінників навчання, героїв цілин, молоді, щедрої на подвиги в ім'я свого народу, готова зустріти свято Жовтня, готова зустріти славного вождя Бориса Решетняка і його товаришів, члени комітету, бачать широкі перспективи, запланували немало хороших справ на майбутнє. Від усієї душі бажаємо їм успіхів!

Із допитливою студентською думкою, що прагне прозирнути в таємниці наук, підходить до свята колектив СНТ. На його рахунок — понад 100 наукових робіт, опублікованих за післявоєнний період. Хто знає, може одна з майбутніх робіт допоможе черговому радянському Супутнику цілим і неушкодженим повернутися на Землю чи навіть відвідати Місяць.

Весною цього року в університеті відбувалася студентська наукова конференція. Тут уже справи перебівають зараз у небесах, ді

нам — представники 12 університетів країни приїжджали до нас на конференцію. І хай Супутник Землі, проносячись над Москвою і Ленінградом, Києвом і Одесою, над Казанню і Тбілісі, над Дніпропетровськом та іншими містами Союзу, передасть сердечний привіт харків'янам тим, хто до нас приїжджав і тим, хто приймав у себе посланців нашого університету. Поздоровляємо вас з Великим Святком, друзі!

В житті наших першоккурсників свято 40-ї річниці — перший Жовтень в університеті. Навіть звідси, з Супутника, видно, як вони завзято вчать — всі 800. Безсумнівно, що ця маса цементують і 60 демооблізованих воїнів і понад 130 виробничників, що сіли на студентську лаву з пристрасним бажанням — якнайбільше знати. Ми радимо першоккурсникам брати приклад із старших товаришів, кращих студентів університету, наприклад, з шестикурсника фізмату Миколи Тополі, із студентів істориків Ізії Гутмана і Михайла Цуманенка, із студентки хімфаку Валі Панченко і багатьох, багатьох інших.

Слово «Супутник» має кілька значень. І всі вони — хороші, потрібні людям. Деяких студентів не задовольнило лише космічне значення цього слова, і вони вчасно подбали про іншого супутника... супутника життя. Кілька днів тому в гуртожитку філологів на Толкачівці відомою веселе студентське весілля. Як сорокаліття став першим роком дружного сімейного життя у Алли Однотол з чоловіком Анатолієм.

Кореспонденти облітають востаннє земну кулю. В самий момент проходження над обсерваторією університету вони поглянули в товсті скелі телескопів і побачили, хоча і в збільшеному вигляді, знайомі обличчя. Їх було багато, вони належали тим же студентам, що вперше на Харкові почували і побачили новонародженого супутника; серед них були Корнієнко, Бурачок, Бугаєнко, Вирозуб, Шевченко, Дудінов та інші.

Але що це за шум у космосі? Це радіовузол гуртожитку Шатилівка урочисто оголошує програму святкових заходів. Вони різноманітні: концерт самодіяльності, похід до лісопарку, танці, гри, аттракціони, сміх — весело буде в гуртожитку, але й у всьому університеті свято пройде весело. Поспішаємо тебе, Супутнику, бо поспішаємо на демонстрацію!

1947

Що встигла зробити четвертокласниця Наташа Гук за свої 10 років? Не багато: навчилася читати і вишивати, рахувати і допомагати мамі до господарства. А

країна її за цей час зробила для неї і для всіх людей, великих і маленьких, дуже багато — побудувала тисячі шкіл і лікарень, сотні клубів

та санаторіїв, десятки заводів і електростанцій, примусила атом служити людині і запустила перший у світі штучний супутник Землі.

А Наташа, дочка інваліда Вітчизняної війни старшого викладача географічного факультету і вчительки середньої школи, ще тільки мріє про великі, героїчні справи. Власно кажучи, вже не тільки мріє. На своєму рахунок Наташа Гук має славі діла. Відмінниця навчання, активна учасниця громадського життя, вона — постійний читач і навіть кореспондент «Піонерської правди». Зараз для неї головне: одержати відповідь, що історичний конкурс, присвячений героїчному минулому країни, нею виграно.

Сторінку підготували

В. ВОЙНОВ, А. ЖИТНИЦЬКИЙ, А. ФІЛАТОВ, В. МАТЕЙЧЕНКО.

1957

Ким буде маленький Вітя Корж, коли країна відзначатиме свою 60-у роковину? Він сам ще не може відповісти на це питання.

А поки що про нього багато не скажеш, розкажемо про його матір, кандидата філологічних наук Наталію Григорівну Корж.

Середня школа, університет. З 1-го курсу — тільки відмінні оцінки, з 1-го ж курсу — активніша участь у житті комсомольської організації. Хто не знав на філфаці бойового оргсектора комсомольського бюро? Вона не могла залишатися байдужою до несподіванок, до ледарства.

Аспірантка Н. Корж стає секретарем комсомольської організації університету. Це було нелегко — поєднувати навчання в аспірантурі з великою громадською роботою. Але як цікаво жити з повним навантаженням!

Зараз Наталія Григорівна займається учбовою і науковою роботою. У неї багато планів, багато мрій. І серед них — велика мрія матері: виховати своїх синів, 5-річного Сашка та зовсім маленького Вітю, гідними своєї Великої Батьківщини.

Скажете — нічого надзвичайного? Вірно, але втім-то і справа, що такий шлях молоді жінки — звичайне явище в нашій країні.